

(המשך מעמוד 3)

„רוצחים“. הם שאירו אבות ואמהות, אלמות ויתומים — שמונה מישפחות הרוסות — ללא מתן כל הסבר. כאביהשכול הינו אותו כאב אצל כל מישפחות החללים. ולכן, קשה לי להאמין כי רק הכאב הוא המכריח אותך להתכבט בסיגנון המוכר ממיכתבך וראיונותיך. כאבך וכאב כולנו אינו יכול לשמש כלי במילחמה פוליטית.

חיים הוכמן, בני-ברק

חוצפה מיניסטריאלי

סגן השר דב שילנסקי דורש ש' מישרד-החינוך יסיר את ההכרה מאוניברסיטות בחו"ל (העולם הזה" 14.3.84). לקוראה, הלומדת בא"י סליה, יש מה להשמיע באוזניו:

כאיזו חוצפה אתה מרשה לעצמך לדרוש שלא יכירו בתעודות מאוניברסיטות בחו"ל? האם תפעיל את הרעיון המוזר הזה רק אחרי שבנך יחזור מלימודיו ויקבל עבודה בישראל? האם חשבת פעם עלינו, הצעירים שגמרו לשרת בצבא, ואחרי שתרמנו את מה שהיינו צריכים, אנו רוצים לבנות את עתידנו, אבל... בארץ איראפטר, מפני שהאנדר ברסיטות לא מקבלות את כולם? מה, לדעתך, אנו צריכים לעשות — להיות מנקי-רוחנות, רק מפני שאין מקומות באוניברסיטות, או לחכות עד שיתפנה מקום?

שילנסקי

אילו הייתם מקבלים את הסטודנטים החוזרים מחו"ל כמו שצריך, ונותנים להם את האפשרות להוכיח את עצמם, לא הייתה כל סכנת ירידה. אבל כמה שאתה עושה עכשיו אתה גורם לסכנה כזו. אותם שכבר לומדים בחו"ל שבע שנים יהססו לחזור, כי יחששו לשמוע שהתואר שלהם שווה בארץ פחות, ושהם פשוט ביוזבו את השנים החשובות בחייהם.

בנך, מר שילנסקי, נסע ללמוד באיטליה כי בארץ אין פאקולטה ללימודים וטרינאריים. אנתנו נסענו באיטליה כי בשבילנו אין בארץ פאקולטה לרפואה. אבל לבנך אין מה לחשוש: אביו ידאג שהחוק בדבר אי-הכרה בתעודות זרות

ברצוני להודות לכם מקרב לב עבור הכתבה המוצלחת אשר פרסמתם עליי. אתכם הסליחה על שלא הודיתי מייד עם פירוטמה, אך הדבר נבצר ממני בגלל עומס עבודה. גם היום, בכותבי שורות אלה, אני יושב על מיוזרות בדרכי לאירופה, ואשוב ארצה ב-11 באפריל.

נשיאים משעווה

כדי להיות נשיא טוב, אסור לאדם להיות פוליטיקאי טוב. קבע אורי אבנרי (העולם הזה" 4.4.84).

התמונה שצירפתם להנודון מקפלת בתוכה את כל המסר כולו: נוכח יצחק נבון כמוסיואן השעווה, ליד דגל המרינה. ברור שאדם העשוי שעווה לא יסתכן להיכנס למיטבה הפוליטי החם, כי שם מצפה לו הסכנה שיימס. כל הכבוד לעימוד המוצלח!

רותי כהן, חיפה

תודה. ציון ציפריס, צלם המערכת, קלט השבוע בעדשתו את יצחק נבון בתנוחה דומה. בישיבת מרכז מיפלגת העבודה. התמונות בעמוד זה.

מפתחות ג'והנרד

ישראלים מתעקשים להעניק ל' איראן החומויניסטית כל עידוד אפשרי, גם צבאי וגם מוסרי.

היריעה שפורסמה בעיתון הצרפתי לא פואן היא ממש מההימה: מיפעל פלסטיק של התנועה הקיבוצית מייצא לא"י ראן אבזרי פלסטיק, שאותם מחלקים כוהני הדת לנערים היוצאים לחזית. אלה הם המפי תחות שבהם תפתחו את שערי ג'והנרד, אחרי שתפלו בקרב. מסבירים הצניגנים הרתיים ליל' דים בני 10 — ושולחים אותם לטבח.

פקידים בארצות-הברית טוענים, שישאל כבר הפסיקה לייצא לאיראן חלקי-חילוף למטוסים ולטנקים, בגלל זעמו של

הרומיני

100 הימים

מה שאפשר לעשות עד לבחירות — ומה שאי-אפשר לעשות. 100 הימים הקרובים, עד לבחירות לכנסת ה-11, הממשלה יכולה, כדי לקנות את לב הבוחר, לחלק מכוניות יפאניות בזיכום. היא יכולה לחלק לאזרחים מיגרשים חיים בגדה (למה לא? האדמות שם ממילא לא שייכות לה). היא אפילו יכולה לחלק לאזרחים היוצאים לחו"ל מס נסיעות ברולארים — לחלק, לא לחקת. כי כל תעלול הוא כשר, כל טריק הוא מועיל ולכל מעשה נבלה ימצאו כבר היתר מראדייתא. רק את הדבר הפשוט, ההגיוני, הצודק והחכם הם אינם מוכנים לעשות — לצאת מייד מלבנון.

משה זינגר, כפר-סבא

רכילות סימפאטית

דבר הפועלת" חגג יובל. העולם הזה" דיווח והדוברת מודה: ברצוני להודות לכם על הקטע הסימפטי שפרסמתם במדור רחל המרחלת על האירוע שקיימנו לכבוד יובל ה-50 של דבר הפועלת — ירחון נעמת.

למען הסדר הטוב, כמה תיקונים: דוד כהן, בעלה של צביה, עורכת ירחון נעמת, הוא מנכ"ל חב' I.B.M. ישראל ונשיא לישכת-המיסחר ישראל-אמריקה, אבל איננו נשיא הסניף הישראלי והאירופי של החברה. אגב, לא קיים כלל תפקיד כזה. אני רוברת נעמת, ואילו רות שרון היא רוברת נעמת-תל-אביב.

אורנה ביבר, רוברת נעמת, תל-אביב

חיים חדשים לבתי-כנסת ישנים

בידיעה שהתפרסמה ב.העולם הזה" (28.3.84) נאמר כי עיריית תל-אביב אינה משקמת בתי-כנסת נטושים בנווה-צדק. לעזרת דובר העירייה יש מידע חדש:

במיסגרת אירועי 75 שנה לתל-אביב-יפו, החליטה היחידה לתרבות תורנית בעירייה ליוזם מיבצע משותף עם המועצה הרתית, לאימוץ בתי-כנסת נטושים בתל-אביב והקטנה.

ש"ס ובתי-הכנסת חב"ד ברחוב עייני-עקב. תלמידי בתי-הספר, המנקים את בתי-הכנסת, יוציאו חוברת, שתכלול סקירה היסטורית עליהם. החוברת תישמר במוסיואן ההיסטורי של תל-אביב ובספריות העירוניות. פרידה שטראוס, תל-אביב

הקוראה שטראוס היא עוזרת לדובר עיריית תל-אביב.

סוות ברומא

להתאבדותה של ליווייה רוקח (העולם הזה" 4.4.84) קדם עוד ניסיון התאבדות. לשני בעליה האיטלקיים קדם עוד בעל.

מכירה של ליווייה רוקח הופתעו מן העיתוי ומהמיכתב שהשארה אחריה. אך עצם עניין ההתאבדות לא היה זר לה. היא היתה אשה סגורה, נתונה למצביו רוח קודרים ובלתי-מוסברים. היא ניסתה להתאבד כבר לפני 30 שנה. בשנות העשרים לחייה, כשאביה — שר הפנים בממשלת בך גוריון — היה עדיין כשיא כוחו הפוליטי.

עוד פרט מעניין בכיוגרפיה שלה, ששכחם לעציו: כמשך שני תיים היא היתה נשואה לעסקן הרוויזיוניסטי שמואל כץ. הוא היה בעלה הראשון, והיא היתה אשתו היחידה — אחרי גירושיו לא התחתן עוד, עד היום.

אחרי שהיגרה לאיטליה, שם שימשה ככתבת קול ישראל, היא התחתנה פעמיים — פעם אחת עם סופר איטלקי ידוע, פעם אחת עם עסקן סוציאליסטי מסיציליה. משניהם התגרשה, ולא האחרון עשה חיל בפוליטיקה, והוא מכחן היום כסגן יו"ר הפרלמנט האיטלקי.

יוסף אבייזחק, תל-אביב

קללת לבנון ליד הקלפי

הורים נגד שתיקה" מציעים לבוחרים לבחון את הנבחרים.

עם פתיחת מערכת הבחירות אנו פונים לכל הרשימות בקריאה — אל תטעו בעם הזה: כעית כלכלה וחברה, עם כל חריפותו, לא יקחו את הזעם על מחיר-הרמים הנורא ששילמנו, וממשיכים לשלם, במילחמה זרה ומיותרת, ולא ידחקו הצידה את הרשימה הכוללת וגוברת לשחרר את העם ובניו מקללת-לבנון.

אנו קוראים לכל המיפלגות לראות בהוצאת צה"ל מלבנון משימה ראשונה במעלה. אנתנו, אורחי מדינת ישראל, העומדים לפני מערכת-בחירות שתוצאותיה יקבעו את גורלנו בשנים הבאות, יכולים להביא לידי החלטה להחזיר סוף-סוף את צה"ל ליעודו האמיתי והבלעדי — הגנה על גבולות מדינת ישראל. אם כל אחד מאתנו יתבע בתוקף ובעקשנות מנציגיו, יהיו אשר יהיו, לפעול בנחישות להוצאה מיידית של צה"ל מלבנון, ויבחרו להם חדר משמעותי כי זה היה מיבחנום העיקרי — יש סיכוי לחלק את חיילי צה"ל מעמק הבכא הלבנוני. אם נטיל את מישקלנו על כף-האמאזניים, זה יכול להכריע.

נעמי בן-צור, שושנה שמואל ומרירם אברבוך, בשם הורים נגד שתיקה, רמת-גן

שלוש הקוראות גם צירפו כתובת להתקשרות: ת"ד 1831 רמת-גן, 52117

לידעם הקודאים

מיכתבי קוראים מתפרסמים בקיצורים המתחייבים מתוכנם ומשיקולי מקום. עדיפות תינתן למיכתבים קצרים, מודפסים במכתב-ידי, שצורה אליהם תמונת הבתב. מיכתבים בעילום-שם לא יפורסמו. אין המערכת מחזירה את המיכתבים שנתקבלו בה.

יצחק נבון בשך רום ודגל בישיבת מרכז מיפלגת העבודה ובובת יצחק נבון ודגל ב.מוסיואן השעווה" מי שעשו משעווה לא ייכנס למיטבת הפוליטי החם, כי הוא יודע מה יקרה לו שם!

פועלת האימוץ כוללת ניקיון בתי-הכנסת ואיסוף סידורים וסיפרייקודש המתגוללים בהם. את פעולת-הניקיון יבצעו תלמידי בתי-הספר, הישיבה העירונית ברא"ל, בית-הספר התיכון ב"ג, בית-הספר התיכון ח' וישיבת תורה ומלאכה.

עד כה אותרו ארבעה בתי-כנסת הזקוקים לניקיון ולשיפוץ. מדובר בבתי-הכנסת מראות הסולם ברחוב רוקח, בית-הכנסת שערי תורה ברחוב שמרלינג, בית-הכנסת חברת ש"ס ברחוב

רוג'ר רגן. אם זה נכון, פירוש הרבר שהפסקנו להגיש סיוע צבאי לאוייב הגדול של האנושות באזורנו. אך מה עם הסיוע המוסרי? האם למען רווח של כמה דולארים מותר לעשות הכל? חבל שרבים בישראל אינם מכינים, שהביצות הטובעניות ליד בגראד הן המחסום האחרון בפני המון האדם, שמפתחות פלסטיק קטנים לצווארם, בדרך לנהר הירדן ולירושלים.

משה ליפסקי, רמת-גן

יעבור רק אחרי שהוא יקבל עבודה. אבל מה יעשו אלה שיחזרו לארץ אחרי?

ענת קלטר, מונטרונ, איטליה

תודה על מיוזרות

הבדרן הוותיק מנהריה מודה למערכת ולשרית ישי, על פירסום הראיון איתו (העולם הזה" 22.2.84).